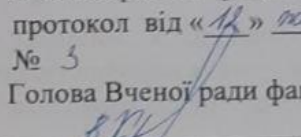

МІНІСТЕРСТВО ФІНАНСІВ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ ПОДАТКОВИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Факультет податкової справи обліку та аудиту
Кафедра аудиту, державного фінансового контролю та аналізу

Затверджено
Вченою радою факультету
протокол від «12» листопада 2022 р.
№ 3
Голова Вченої ради факультету
 В. Краєвський

КОНСПЕКТ ЛЕКЦІЙ

з навчальної дисципліни «Аудит великих платників податків»
для підготовки здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня (денної
та заочної форм навчання)
галузь знань 07 «Управління та адміністрування»
спеціальність 071 «Облік і оподаткування»
освітньо-професійна програма «Державний аудит; судово-економічна
експертиза у фінансових розслідуваннях»
Статус дисципліни: вибіркова

Ірпінь 2022

Конспект лекцій з навчальної дисципліни «Аудит великих платників податків» складені на основі робочої програми навчальної дисципліни, затвердженої Науково-методичною радою Університету 2022р., протокол _____.

Укладач:

К. Саламон-Міхеева, к.е.н., доцент,
доцент кафедри аудиту, державного
фінансового контролю та аналізу

Рецензенти:

О. Панасюк, к.е.н., доцент,
доцент кафедри аудиту, державного
фінансового контролю та аналізу

Розглянуто і схвалено кафедрою аудиту, державного фінансового контролю та аналізу, протокол № 4 від "20" губн 2022 р.

В.о завідувача кафедри А. Лісовий, д.е.н., професор

Тема 1. Визначення великого платника податків (ВПП).

Перелік питань, що розкривають дану тему:

1. Мета, задачі і функції спеціалізованих державних податкових інспекцій по роботі з великими платниками податків.
2. Відбір підприємств до категорії ВПП.
3. Розподіл підприємств (ВПП) за групами ризику.

Великий платник податків (ВПП) – юридична особа або постійне представництво нерезидента на території України, у якої обсяг доходу від усіх видів діяльності за останні чотири послідовні податкові (звітні) квартали перевищує еквівалент 50 мільйонів євро, визначений за середньозваженим офіційним курсом Національного банку України за той самий період, або загальна сума податків, зборів, платежів, сплачених до Державного бюджету України, контроль за справлянням яких покладено на контролюючі органи, за такий самий період перевищує еквівалент 1 мільйона євро, визначений за середньозваженим офіційним курсом Національного банку України за той самий період, у разі якщо сума таких податків, зборів, платежів, крім митних платежів, перевищує еквівалент 500 тисяч євро.

Основна мета інспекцій по роботі з ВПП полягає в забезпеченні стабільного надходження платежів до бюджету відповідно до економічного росту та соціальних потреб суспільства.

Ознакою досягнення цієї мети є:

- збільшення обсягів надходжень до бюджету;
  - зменшення податкової заборгованості;
  - досягнення партнерських взаємовідносин з ВПП на основі зміни принципів проведення документальних перевірок та примусового стягнення податкової заборгованості.
- Задачі інспекцій по роботі з ВПП:**

- сприяти виконанню податкового законодавства великими платниками податків;
- створювати умови для їх економічного розвитку, які входять в інфраструктуру ВПП;
- на основі концентрації зусиль по контролю за ВПП підвищувати ефективність взаємодії роботи по мобілізації платежів до бюджету;
- підвищувати рівень взаємодії з ВПП;
- вдосконалювати форми контролю за своєчасністю і повнотою виконання ВПП своїх податкових зобов'язань;

- проводити дослідження і розробки по розширенню бази оподаткування;
- не допускати виникнення та зростання податкової заборгованості; - забезпечити ефективне супроводження ВПП.

Податкове супроводження це нова форма відносин податкових органів та платників податків, при якій відносини спрямовані на забезпечення повної сплати до бюджету задекларованих податків, зборів, інших податкових платежів, не допускаючи виникнення та зростання податкової заборгованості. **Основні функції** інспекції ВПП умовно можна розподілити на п'ять груп:

1. Здійснення загальної координації роботи структурних підрозділів Інспекції ВПП;
2. Забезпечення ефективності контролю за діяльністю ВПП;
3. Забезпечення ефективності податкового супроводження за закріпленим колом великих платників податків;
4. Інформатизація і комп'ютеризація роботи структурних підрозділів Інспекції ВПП;
5. Вдосконалення податкового законодавства та узагальнення практики його застосування.

Основні обов'язки координатора

1. Забезпечити належну організацію роботи фахівців робочої групи та інших підрозділів ВПП, спрямовану на визначення повної бази оподаткування та своєчасну сплату платежів до бюджетів, недопущення виникнення та зростання податкової заборгованості;
2. Здійснювати загальну координацію роботи структурних підрозділів інспекції ВПП щодо контролю за закріпленим колом великих платників;
3. Формувати та систематично вносити зміни до інформаційної бази даних кожного закріпленого ВПП;
4. Аналізувати інфраструктуру підприємств. Їх господарської зв'язки з іншими суб'єктами господарювання, наявність дочірних підприємств, філій, небанківських установ та інших заснованих структурних підрозділів, грошові і товарні потоки, визначити реальну базу оподаткування ВПП і стан сплати платежів до бюджету.

Основні права координатора

1. Надавати доручення спеціалістами робочої групи встановлювати термін їх виконання та здійснювати контролю за виконанням доручень;
2. Звертатися за допомогою до фахівців інших підрозділів ДПС, а у разі необхідності – до відповідних фахівців вищестоящего податкового органу;
3. Вносити пропозиції щодо проведення щорічної інвентаризації реєстру ВПП, визначити відповідність показників підконтрольних платників критеріям великого платника податку та у разі необхідності вносити пропозиції щодо повернення їх на облік до районних ДПС;
4. У разі виникнення проблемних та спірних питань звертатися за консультаціями до експертів з конкретних видів податків;
5. Вносити пропозиції стосовно отримання від управлінь і відділів Державної податкової адміністрації України інформації, необхідної для виконання покладених завдань;
6. Брати участь у проведенні нарад з питань, що входять до компетенцій відділу;
7. Здійснювати заходи щодо вдосконалення стилю і методів роботи, підвищення професійного рівня і ділової кваліфікації;
8. Вносити на розгляд керівництва пропозиції щодо заохочення, а також накладання стягнень на окремих спеціалістів галузевих та інших підрозділів Інспекцій ВПП;
9. В межах визначеної компетенції брати участь у розгляді справ в Арбітражному суді.

Тема 2. Організація роботи з ВПП.

Перелік питань, що розкривають дану тему:

1. Порядок взаємодії органів ДПС України щодо великих платників податків.
2. Координатор його обов'язки і права.
3. Програма обслуговування ВПП.
4. Звіт координатора про результати супроводження.

Починаючи з 1980-х років Міжнародний валютний фонд (МВФ) рекомендував країнам-учасникам, що опинились на межі кризи системи податкових зборів і прагнули зміцнити свої фінансові відомства, створити

підрозділи по роботі з великими платниками податків з метою посилення контролю за дотриманням ними податкового законодавства. Україна долучилась до цього процесу ще в 1999 році.

Під час створення підрозділів по роботі з ВПП зазвичай країни застосовують три загальні моделі: єдиний Офіс, який працює як спеціалізоване податкове управління центрального апарату, орієнтований виключно на великих платників податків; єдиний Офіс з відділеннями в різних адміністративно-територіальних одиницях; ряд автономних місцевих підрозділів по роботі з ВПП на всій території країни.

В 2016 році в Україні завершено реалізацію проекту «Офіс великих платників податків – єдина юридична особа» та реорганізовано 7 регіональних спеціалізованих ДПП шляхом їх приєднання до Офісу ВПП.

1. [Дніпропетровське управління Офісу великих платників податків Державної фіскальної служби](#)
2. [СДПІ з обслуговування ВП у м. Донецьку Міжрегіонального головного управління ДФС](#)
3. [Запорізьке управління Офісу великих платників податків Державної фіскальної служби](#)
4. [СДПІ з обслуговування ВП у м. Луганську Міжрегіонального головного управління ДФС](#)
5. Львівське управління Офісу великих платників податків Державної фіскальної служби
6. Одеське управління Офісу великих платників податків Державної фіскальної служби
7. **Харківське управління Офісу великих платників податків Державної фіскальної служби**

[Критерії віднесення підприємств до малих, середніх та великих](#)

16.11.2016 3022 2

Податківці нагадали критерії визначення юридичної особи великим платником податків, суб'єктом малого підприємництва або іншим платником податків для цілей встановлення тривалості документальних перевірок

ДФСУ у [листі від 08.11.2016 р. №24033/6/99-99-14-03-03-15](#) роз'яснила,

що госпсуб'єкти залежно від кількості працюючих та доходів від будь-якої діяльності за рік можуть належати до суб'єктів малого підприємництва, у тому числі до суб'єктів мікропідприємництва, середнього або великого підприємництва.

Суб'єктами мікропідприємництва є фізособи - підприємці та юрособи - суб'єкти господарювання будь-якої організаційно-правової форми та форми власності, у яких середня кількість працівників за звітний період (календарний рік) не перевищує 10 осіб та річний дохід від будь-якої діяльності не перевищує суму, еквівалентну 2 млн євро.

Суб'єктами малого підприємництва є фізособи - підприємці та юрособи - госпсуб'єкти будь-якої організаційно-правової форми та форми власності, у яких середня кількість працівників за звітний період (календарний рік) не перевищує 50 осіб та річний дохід від будь-якої діяльності не перевищує суму, еквівалентну 10 млн євро.

Суб'єктами великого підприємництва є юридичні особи - суб'єкти господарювання будь-якої організаційно-правової форми та форми власності, у яких середня кількість працівників за звітний період (календарний рік) перевищує 250 осіб та річний дохід від будь-якої діяльності перевищує суму, еквівалентну 50 мільйонам євро, визначену за середньорічним курсом Національного банку України.

Інші суб'єкти господарювання належать до суб'єктів середнього підприємництва.

Великим платником податків є юрособи, у яких обсяг доходів від усіх видів діяльності за останні чотири послідовні податкові (звітні) квартали перевищує 500 млн грн або загальна сума сплачених до Держбюджету податків за такий самий період перевищує 12 млн грн.

Отже, при визначенні термінів перевірок враховуються наведені вище критерії.

У минулому році в Офісі обслуговувалось 1724 великих платника, які відповідали критеріям, встановленим п.14.1.24 ст.14 Податкового кодексу України: обсяг доходу за чотири послідовні податкові квартали перевищує 500 млн. грн. або загальна сума сплачених до Державного бюджету податків перевищує 12 млн. грн. Дані показники не змінювалися ще з 2010 року та потребували актуалізації внаслідок істотних змін в економічному розвитку країни, зокрема, девальвації гривні більш ніж втричі.

За попередніми розрахунками перелік великих платників на 2017 рік повинен був збільшитися в 2,5 рази та включав би не тільки бюджетоутворюючі підприємства, які сплачують значні суми податків, але

й такі, що декларують лише значні обсяги реалізації. Тому Офісом було ініційовано перегляд критеріїв. Відповідні пропозиції були включені до пакету податкових реформ Міністерства фінансів України на 2017 рік.

В результаті до реєстру великих платників на 2017 рік (наказ ДФС від 26.12.2016 №1036) було включено 2 512 підприємств, що на 45,6% більше ніж у 2016 році.

Ми розуміємо, що нові критерії теж недосконалі, адже не відображають в повній мірі економічний потенціал підприємств. МВФ рекомендовано використовувати декілька різних критеріїв відбору, які краще розкривають платіжний потенціал платника податків, зокрема: обсяг щорічного продажу/річного обороту; сума доходу за рік; вартість активів; рівень імпорту/експорту; вид господарської діяльності. Однак і ці показники не в змозі остаточно ідентифікувати великого платника, оскільки сьогоdnішній рівень розвитку технологій дозволяє створювати нові підприємства, які з незначними трудовими ресурсами та навіть за відсутності основних фондів, можуть генерувати високі прибутки.

[ДФСУ розповіла про реформу Офісу великих платників податків](#)

11.04.2016 662

СДПІ у містах Дніпропетровську, Донецьку, Запоріжжі, Луганську, Львові, Одесі та Харкові приєднуються до Офісу великих платників податків ДФС, утворюючи єдину юридичну особу

Міжрегіональне головне управління ДФС – Центральний офіс з обслуговування великих платників податків перейменують в Офіс великих платників податків ДФС. Відповідні зміни передбачені

[постановою КМУ від](#)

[30.03.2016 р. №247](#), - [нагадує](#) ДФСУ. [Також читайте тут >>](#)

Відтепер СДПІ у містах Дніпропетровську, Донецьку, Запоріжжі, Луганську, Львові, Одесі та Харкові приєднуються до Офісу великих платників податків ДФС, **утворюючи єдину юридичну особу**, що дозволить:

- створити єдиний центр прийняття управлінських рішень та контролю;
- обирати кожному платнику зручне місце обслуговування протягом року;
- отримувати адміністративні послуги великими платниками в кожному територіальному підрозділі ОВПП;

- скоротити процедури адміністративного оскарження (перехід з 2-рівневої до 1-рівневої);
- оптимізувати організаційну структуру ОВПП з відповідним скороченням штатної чисельності та як наслідок посилення фінансової мотивації працівників.

У рамках реформи **за кожною компанією буде закріплено податкового консультанта** - координатора, який матиме можливість оперативного вирішення питань, пов'язаних з оподаткуванням.

Нагадаємо, що Концепцію реформування Центрального офісу з обслуговування великих платників в ДФС було представлено у листопаді минулого року.

Програма обслуговування ВПП

Індивідуальна програма обслуговування представляє собою детальний план надання послуг ВПП Інспекції ВПП.

Метою цієї програми є здійснення актуальних заходів, спрямованих на заохочення та підтримку ВПП в його бажанні добровільно своєчасно і в повному обсязі виконувати свої податкові зобов'язання перед бюджетом.

Звіт Координатора про результати супроводження

Звіт координатора про результати податкового супроводження великого платника податків має складатися з двох розділів:

I. Загальна характеристика підприємства

II. Результати податкового супроводження підприємства у звітному періоді.

Порядок формування Реєстру великих платників податків Відбір платників податків, формування та затвердження Реєстру ВПП

1. Відбір платників податків для включення до Реєстру ВПП на наступний календарний рік здійснюється структурним підрозділом ДФС України, за яким закріплено функції моніторингу результатів супроводження великих платників податків, на підставі аналізу інформації:

1) про сумарні обсяги доходів від усіх видів діяльності платника податків за результатами попереднього року (надається

структурним підрозділом ДФС України, за яким закріплено функції організації робіт з приймання та комп'ютерної обробки податкової звітності);

2) про суми сплачених до Державного бюджету України податків за платежами, контроль за справлянням яких покладено на контролюючі органи, у другому півріччі попереднього року та першому півріччі поточного року (надається структурним підрозділом ДФС України, за яким закріплено функції організації роботи з ведення обліку доходів і зборів).

2. Інформація, визначена у підпунктах 1, 2 пункту 1 цього розділу, надається підрозділу ДФС України, за яким закріплено функцію моніторингу результатів супроводження великих платників податків, до 27 серпня поточного року.

3. За результатами аналізу структурний підрозділ ДФС України, за яким закріплено функцію моніторингу результатів супроводження великих платників податків, формує переліки великих платників податків, які до 04 вересня поточного року направляються до головних управлінь ДФС в областях, місті Києві, Міжрегіонального головного управління ДФС - Центрального офіса з обслуговування великих платників (далі - Центральний офіс).

4. Головні управління ДФС в областях, місті Києві та Центральний офіс аналізують отримані переліки великих платників податків та до 11 вересня поточного року подають до ДФС України засобами електронного зв'язку обґрунтовані пропозиції щодо включення/виключення до/з переліків великих платників податків.

5. Структурний підрозділ ДФС України, за яким закріплено функцію моніторингу результатів супроводження великих платників податків, розглядає надані пропозиції та формує Реєстр ВПП на наступний календарний рік за формою згідно з [додатком 1](#) до цього Порядку.

6. Реєстр ВПП на наступний календарний рік до 27 вересня поточного року затверджується наказом ДФС України, який надсилається до головних управлінь ДФС в областях, місті Києві та Центрального офіса та не пізніше наступного робочого дня оприлюднюється на офіційному порталі ДФС України.

Дії контролюючих органів та платників податків після затвердження Реєстру ВПП

1. Структурний підрозділ ДФС України, за яким закріплено функцію моніторингу результатів супроводження великих платників податків, до 15 жовтня поточного року надсилає (поштою

рекомендованим листом з повідомленням про вручення) кожному платнику податків, якого включено до Реєстру ВПП, повідомлення про включення такого платника податків до Реєстру ВПП на наступний рік за формою № 1-ВПП, наведеною в [додатку 2](#) до цього Порядку.

2. Головні управління ДФС в областях, місті Києві та Центральний офіс:

1) після отримання Реєстру ВПП проводять роз'яснювальну роботу з великими платниками податків, які не перебувають на обліку в контролюючих органах, що здійснюють супроводження великих платників податків, щодо виконання вимог [Кодексу](#) в частині обов'язковості переведення на облік до таких контролюючих органів, порядку такого переведення та забезпечують взяття на облік/зняття з обліку платників податків у відповідних контролюючих органах;

2) до 20 листопада поточного року інформують засобами електронного зв'язку структурний підрозділ ДФС України, за яким закріплено функцію моніторингу результатів супроводження великих платників податків, про подання/неподання заяв про зняття з обліку/взяття на облік у відповідних контролюючих органах платниками податків, яких включено до Реєстру ВПП на наступний календарний рік;

3) до 03 січня року, на який сформовано Реєстр ВПП, інформують засобами електронного зв'язку структурний підрозділ ДФС України, за яким закріплено функцію моніторингу результатів супроводження великих платників податків, про зняття з обліку/взяття на облік у відповідних контролюючих органах платників податків, яких включено/не включено до Реєстру ВПП.

3. Великі платники податків, які не обліковуються в контролюючих органах, що здійснюють супроводження великих платників податків, зобов'язані не пізніше 15 листопада поточного року подати заяви за формою [№ 1-ОПП](#) (додаток 6 до Порядку обліку платників податків і зборів, затвердженого наказом Міністерства фінансів України від 09 грудня 2011 року № 1588, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 29 грудня 2011 року за № 1562/20300) до одного з контролюючих органів, наведених на зворотному боці повідомлення про включення підприємства до Реєстру ВПП на наступний календарний рік.

4. Щодо великих платників податків, які не подали до відповідного контролюючого органу заяви за [формою № 1-ОПП](#) у визначений пунктом 3 цього розділу строк, ДФС України приймає

рішення про зміну основного місця обліку та переведення на облік до контролюючого органу, що здійснює супроводження великих платників податків, чи іншого контролюючого органу.

Рішення ДФС України про зміну основного місця обліку та переведення на облік до контролюючого органу, що здійснює супроводження великих платників податків, чи іншого контролюючого органу надсилаються (поштою рекомендованим листом з повідомленням про вручення) великим платникам податків, які не подали в установлені терміни заяву про взяття на облік до відповідного контролюючого органу, за формою № 2-ВПП, наведеною в [додатку 3](#) до цього Порядку.

5. ДФС України має право приймати рішення про зміну основного місця обліку та переведення на обслуговування до контролюючих органів за їх місцезнаходженням тих платників податків, які не включені до Реєстру ВПП на наступний календарний рік, перебувають на обліку в контролюючих органах, що здійснюють супроводження великих платників податків, і які самостійно не перейшли на облік до контролюючих органів за своїм місцезнаходженням (крім випадків, коли стосовно платника податків прийнято рішення про припинення).

Внесення змін до Реєстру ВПП

1. Протягом календарного року, на який сформовано Реєстр ВПП, до зазначеного Реєстру можуть бути внесені зміни у разі:

1) якщо платник податків у наступних після затвердження Реєстру ВПП податкових періодах досяг критеріїв, визначених [підпунктом 14.1.24](#) пункту

14.1 статті 14 розділу I Кодексу (у тому числі за рахунок подання уточнюючих декларацій (розрахунків) або за результатами перевірок, проведених контролюючими органами);

2) припинення юридичної особи. Тема 2. Організація роботи з ВПП.

Перелік питань, що розкривають дану тему:

5. Порядок взаємодії органів ДПС України щодо великих платників податків.
6. Координатор його обов'язки і права.
7. Програма обслуговування ВПП.
8. Звіт координатора про результати супроводження.

Починаючи з 1980-х років Міжнародний валютний фонд (МВФ) рекомендував країнам-учасникам, що опинились на межі кризи системи податкових зборів і прагнули зміцнити свої фіскальні відомства, створити підрозділи по роботі з великими платниками податків з метою посилення контролю за дотриманням ними податкового законодавства. Україна долучилась до цього процесу ще в 1999 році.

Під час створення підрозділів по роботі з ВПП зазвичай країни застосовують три загальні моделі: єдиний Офіс, який працює як спеціалізоване податкове управління центрального апарату, орієнтований виключно на великих платників податків; єдиний Офіс з відділеннями в різних адміністративно-територіальних одиницях; ряд автономних місцевих підрозділів по роботі з ВПП на всій території країни.

В 2016 році в Україні завершено реалізацію проекту «Офіс великих платників податків – єдина юридична особа» та реорганізовано 7 регіональних спеціалізованих ДПП шляхом їх приєднання до Офісу ВПП.

1. [Дніпропетровське управління Офісу великих платників податків Державної фіскальної служби](#)
2. [СДПП з обслуговування ВП у м. Донецьку Міжрегіонального головного управління ДФС](#)
3. [Запорізьке управління Офісу великих платників податків Державної фіскальної служби](#)
4. [СДПП з обслуговування ВП у м. Луганську Міжрегіонального головного управління ДФС](#)
5. Львівське управління Офісу великих платників податків Державної фіскальної служби
6. Одеське управління Офісу великих платників податків Державної фіскальної служби
7. **Харківське управління Офісу великих платників податків Державної фіскальної служби**

Критерії віднесення підприємств до малих, середніх та великих

16.11.2016 3022 2

Податківці нагадали критерії визначення юридичної особи великим платником податків, суб'єктом малого підприємництва або іншим платником податків для цілей встановлення тривалості документальних перевірок

ДФСУ у [листі від 08.11.2016 р. №24033/6/99-99-14-03-03-15](#)

роз'яснила,

що госпсуб'єкти залежно від кількості працюючих та доходів від будь-якої діяльності за рік можуть належати до суб'єктів малого підприємництва, у тому числі до суб'єктів мікропідприємництва, середнього або великого підприємництва.

Суб'єктами мікропідприємництва є фізособи - підприємці та юрособи - суб'єкти господарювання будь-якої організаційно-правової форми та форми власності, у яких середня кількість працівників за звітний період (календарний рік) не перевищує 10 осіб та річний дохід від будь-якої діяльності не перевищує суму, еквівалентну 2 млн євро.

Суб'єктами малого підприємництва є фізособи - підприємці та юрособи - госпсуб'єкти будь-якої організаційно-правової форми та форми власності, у яких середня кількість працівників за звітний період (календарний рік) не перевищує 50 осіб та річний дохід від будь-якої діяльності не перевищує суму, еквівалентну 10 млн євро.

Суб'єктами великого підприємництва є юридичні особи - суб'єкти господарювання будь-якої організаційно-правової форми та форми власності, у яких середня кількість працівників за звітний період (календарний рік) перевищує 250 осіб та річний дохід від будь-якої діяльності перевищує суму, еквівалентну 50 мільйонам євро, визначену за середньорічним курсом Національного банку України.

Інші суб'єкти господарювання належать до суб'єктів середнього підприємництва.

Великим платником податків є юрособи, у яких обсяг доходів від усіх видів діяльності за останні чотири послідовні податкові (звітні) квартали перевищує 500 млн грн або загальна сума сплачених до Держбюджету податків за такий самий період перевищує 12 млн грн.

Отже, при визначенні термінів перевірок враховуються наведені вище критерії.

У минулому році в Офісі обслуговувалось 1724 великих платника, які відповідали критеріям, встановленим п.14.1.24 ст.14 Податкового кодексу України: обсяг доходу за чотири послідовні податкові квартали перевищує 500 млн. грн. або загальна сума сплачених до Державного бюджету податків перевищує 12 млн. грн. Дані показники не змінювалися ще з 2010 року та потребували актуалізації внаслідок істотних змін в економічному розвитку країни, зокрема, девальвації гривні більш ніж втричі.

За попередніми розрахунками перелік великих платників на 2017 рік повинен був збільшитися в 2,5 рази та включав би не тільки бюджетоутворюючі підприємства, які сплачують значні суми податків, але й такі, що декларують лише значні обсяги реалізації. Тому Офісом було ініційовано перегляд критеріїв. Відповідні пропозиції були включені до пакету податкових реформ Міністерства фінансів України на 2017 рік.

В результаті до реєстру великих платників на 2017 рік (наказ ДФС від 26.12.2016 №1036) було включено 2 512 підприємств, що на 45,6% більше ніж у 2016 році.

Ми розуміємо, що нові критерії теж недосконалі, адже не відображають в повній мірі економічний потенціал підприємств. МВФ рекомендовано використовувати декілька різних критеріїв відбору, які краще розкривають платіжний потенціал платника податків, зокрема: обсяг щорічного продажу/річного обороту; сума доходу за рік; вартість активів; рівень імпорту/експорту; вид господарської діяльності. Однак і ці показники не в змозі остаточно ідентифікувати великого платника, оскільки сьогоднішній рівень розвитку технологій дозволяє створювати нові підприємства, які з незначними трудовими ресурсами та навіть за відсутності основних фондів, можуть генерувати високі прибутки.

[ДФСУ розповіла про реформу Офісу великих платників податків](#)
11.04.2016 662

СДПІ у містах Дніпропетровську, Донецьку, Запоріжжі, Луганську, Львові, Одесі та Харкові приєднуються до Офісу великих платників податків ДФС, утворюючи єдину юридичну особу

Міжрегіональне головне управління ДФС – Центральний офіс з обслуговування великих платників податків перейменують в Офіс великих платників податків ДФС. Відповідні зміни передбачені [постановою КМУ від](#)

[30.03.2016 р. №247](#), - [нагадує ДФСУ](#). [Також читайте тут >>](#)

Відтепер СДПІ у містах Дніпропетровську, Донецьку, Запоріжжі, Луганську, Львові, Одесі та Харкові приєднуються до Офісу великих платників податків ДФС, **утворюючи єдину юридичну особу**, що дозволить:

- створити єдиний центр прийняття управлінських рішень та контролю;

- обирати кожному платнику зручне місце обслуговування протягом року;
- отримувати адміністративні послуги великими платниками в кожному територіальному підрозділі ОВПП;
- скоротити процедури адміністративного оскарження (перехід з 2-рівневої до 1-рівневої);
- оптимізувати організаційну структуру ОВПП з відповідним скороченням штатної чисельності та як наслідок посилення фінансової мотивації працівників.

У рамках реформи за **кожною компанією буде закріплено податкового консультанта** - координатора, який матиме можливість оперативного вирішення питань, пов'язаних з оподаткуванням.

Нагадаємо, що Концепцію реформування Центрального офісу з обслуговування великих платників в ДФС було представлено у листопаді минулого року.

Програма обслуговування ВПП

Індивідуальна програма обслуговування представляє собою детальний план надання послуг ВПП Інспекції ВПП.

Метою цієї програми є здійснення актуальних заходів, спрямованих на заохочення та підтримку ВПП в його бажанні добровільно своєчасно і в повному обсязі виконувати свої податкові зобов'язання перед бюджетом.

Звіт Координатора про результати супроводження

Звіт координатора про результати податкового супроводження великого платника податків має складатися з двох розділів:

I. Загальна характеристика підприємства

II. Результати податкового супроводження підприємства у звітному періоді.

Порядок формування Реєстру великих платників податків

Відбір платників податків, формування та затвердження Реєстру ВПП

1. Відбір платників податків для включення до Реєстру ВПП на наступний календарний рік здійснюється структурним підрозділом ДФС України, за яким закріплено функції моніторингу результатів

супроводження великих платників податків, на підставі аналізу інформації:

1) про сумарні обсяги доходів від усіх видів діяльності платника податків за результатами попереднього року (надається структурним підрозділом ДФС України, за яким закріплено функції організації робіт з приймання та комп'ютерної обробки податкової звітності);

2) про суми сплачених до Державного бюджету України податків за платежами, контроль за справлянням яких покладено на контролюючі органи, у другому півріччі попереднього року та першому півріччі поточного року (надається структурним підрозділом ДФС України, за яким закріплено функції організації роботи з ведення обліку доходів і зборів).

2. Інформація, визначена у підпунктах 1, 2 пункту 1 цього розділу, надається підрозділу ДФС України, за яким закріплено функцію моніторингу результатів супроводження великих платників податків, до 27 серпня поточного року.

3. За результатами аналізу структурний підрозділ ДФС України, за яким закріплено функцію моніторингу результатів супроводження великих платників податків, формує переліки великих платників податків, які до 04 вересня поточного року направляються до головних управлінь ДФС в областях, місті Києві, Міжрегіонального головного управління ДФС - Центрального офіса з обслуговування великих платників (далі - Центральний офіс).

4. Головні управління ДФС в областях, місті Києві та Центральний офіс аналізують отримані переліки великих платників податків та до 11 вересня поточного року подають до ДФС України засобами електронного зв'язку обґрунтовані пропозиції щодо включення/виключення до/з переліків великих платників податків.

5. Структурний підрозділ ДФС України, за яким закріплено функцію моніторингу результатів супроводження великих платників податків, розглядає надані пропозиції та формує Реєстр ВПП на наступний календарний рік за формою згідно з [додатком 1](#) до цього Порядку.

6. Реєстр ВПП на наступний календарний рік до 27 вересня поточного року затверджується наказом ДФС України, який надсилається до головних управлінь ДФС в областях, місті Києві та Центрального офіса та не пізніше наступного робочого дня оприлюднюється на офіційному порталі ДФС України.

Дії контролюючих органів та платників податків після затвердження Реєстру ВПП

1. Структурний підрозділ ДФС України, за яким закріплено функцію моніторингу результатів супроводження великих платників податків, до 15 жовтня поточного року надсилає (поштою рекомендованим листом з повідомленням про вручення) кожному платнику податків, якого включено до Реєстру ВПП, повідомлення про включення такого платника податків до Реєстру ВПП на наступний рік за формою № 1-ВПП, наведеною в [додатку 2](#) до цього Порядку.

2. Головні управління ДФС в областях, місті Києві та Центральний офіс:

1) після отримання Реєстру ВПП проводять роз'яснювальну роботу з великими платниками податків, які не перебувають на обліку в контролюючих органах, що здійснюють супроводження великих платників податків, щодо виконання вимог [Кодексу](#) в частині обов'язковості переведення на облік до таких контролюючих органів, порядку такого переведення та забезпечують взяття на облік/зняття з обліку платників податків у відповідних контролюючих органах;

2) до 20 листопада поточного року інформують засобами електронного зв'язку структурний підрозділ ДФС України, за яким закріплено функцію моніторингу результатів супроводження великих платників податків, про подання/неподання заяв про зняття з обліку/взяття на облік у відповідних контролюючих органах платниками податків, яких включено до Реєстру ВПП на наступний календарний рік;

3) до 03 січня року, на який сформовано Реєстр ВПП, інформують засобами електронного зв'язку структурний підрозділ ДФС України, за яким закріплено функцію моніторингу результатів супроводження великих платників податків, про зняття з обліку/взяття на облік у відповідних контролюючих органах платників податків, яких включено/не включено до Реєстру ВПП.

3. Великі платники податків, які не обліковуються в контролюючих органах, що здійснюють супроводження великих платників податків, зобов'язані не пізніше 15 листопада поточного року подати заяви за формою [№ 1-ОПП](#) (додаток 6 до Порядку обліку платників податків і зборів, затвердженого наказом Міністерства фінансів України від 09 грудня 2011 року № 1588, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 29 грудня 2011 року за № 1562/20300) до одного з контролюючих органів, наведених на зворотному боці

повідомлення про включення підприємства до Реєстру ВПП на наступний календарний рік.

4. Щодо великих платників податків, які не подали до відповідного контролюючого органу заяви за [формою № 1-ОПП](#) у визначений пунктом 3 цього розділу строк, ДФС України приймає рішення про зміну основного місця обліку та переведення на облік до контролюючого органу, що здійснює супроводження великих платників податків, чи іншого контролюючого органу.

Рішення ДФС України про зміну основного місця обліку та переведення на облік до контролюючого органу, що здійснює супроводження великих платників податків, чи іншого контролюючого органу надсилаються (поштою рекомендованим листом з повідомленням про вручення) великим платникам податків, які не подали в установлені терміни заяву про взяття на облік до відповідного контролюючого органу, за формою № 2-ВПП, наведеною в [додатку 3](#) до цього Порядку.

5. ДФС України має право приймати рішення про зміну основного місця обліку та переведення на обслуговування до контролюючих органів за їх місцезнаходженням тих платників податків, які не включені до Реєстру ВПП на наступний календарний рік, перебувають на обліку в контролюючих органах, що здійснюють супроводження великих платників податків, і які самостійно не перейшли на облік до контролюючих органів за своїм місцезнаходженням (крім випадків, коли стосовно платника податків прийнято рішення про припинення).

Внесення змін до Реєстру ВПП

1. Протягом календарного року, на який сформовано Реєстр ВПП, до зазначеного Реєстру можуть бути внесені зміни у разі:

1) якщо платник податків у наступних після затвердження Реєстру ВПП податкових періодах досяг критеріїв, визначених [підпунктом 14.1.24](#) пункту

14.1 статті 14 розділу I Кодексу (у тому числі за рахунок подання уточнюючих декларацій (розрахунків) або за результатами перевірок, проведених контролюючими органами);

2) припинення юридичної особи.

2. Внесення змін до Реєстру ВПП оформлюється наказом ДФС України, проект якого готується структурним підрозділом ДФС України, за яким закріплено функцію моніторингу результатів супроводження великих платників податків, на підставі відповідних

подань начальників (перших заступників начальників) головних управлінь ДФС в областях, місті Києві та Центрального офіса.

2. Внесення змін до Реєстру ВПП оформлюється наказом ДФС України, проект якого готується структурним підрозділом ДФС України, за яким закріплено функцію моніторингу результатів супроводження великих платників податків, на підставі відповідних подань начальників (перших заступників начальників) головних управлінь ДФС в областях, місті Києві та Центрального офіса.

Рекомендана література

Базова

1. Annual Report 2008. Tax Offices, Audit Units for Large Traders, Customs Offices, Tax Investigation Unit. – BMF: Federal Ministry of Finance, 2008.
2. Koch M., Kramer A. Österreichs größte Steuerzahler/Miriam Koch, Angelika Kramer // Format, No. 39, 2012.
3. Statistik der Umsatzsteuer 2010. – Wien: Statistik Austria, 2013.
4. Wirtschaftsprüfer in Österreich. – Wien: Kammer der Wirtschaftstreuhänder, 2013.
5. WTBG Wirtschaftstreuhänderberufe. / [Електронний ресурс] // Режим доступу до матеріалів: <http://www.jusline.at>
6. Доброскок О.В. Податковий контроль та його ефективність: Навчальний посібник. – К.: Алерта, 2012, – 238 с.
7. Журавський В. Л. Модернізація податкової служби у контексті реформування державного управління / В. Л. Журавський, М. М. Касьяненко // Збірник наукових праць Національного університету державної податкової служби України. – 2012. - № 2. – С. 154161.
8. Костюхіна В. М. Зарубіжний досвід організації роботи з великими платниками податків [Електронний ресурс] / В. М. Костюхіна // Науковий вісник
9. Херсонського державного університету. Серія Юридичні науки. – 2015. – Вип. 3., Т. 2. – С.
10. 103–106. – Режим доступу до матеріалів: <http://www.lj.kherson.ua>
11. Максимова В. Ф., Артюх О. В. Облік у системі оподаткування: Навч. Посібник – Одеса: ОНЕУ, ротапринт, 2013. – 267 с.
12. Малишкін О. І. Облік і аудит податків в Україні: теорія, методологія, практика [текст]: навчально-практичний посібник / О. І. Малишкін – К.: Центр учбової літератури, 2013. – 376 с.
13. Найденко О. Є. Податковий контроль : навчальний посібник / Найденко О. Є. – Х.: Вид. ХНЕУ, 2012. – 224 с.
14. Пелех С., Демків Т. Горизонтальний моніторинг – новий сервіс для сумлінних платників податків [Електронний ресурс] / С. Пелех, Т. Демків // Вісник податкової служби
15. України. – 2012. – № 8. – Режим доступу до матеріалів: <http://www.visnuk.com.ua>
16. Пислиця А. В. Теоретичні засади адміністрування акцизів / А. В. Пислиця // Фінанси, облік і аудит. - 2014. - Вип. 2. - С. 79-94. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/jpdf/Foa_2014_2_8.pdf.
20. Податкова політика України: стан, проблеми та перспективи: монографія / П. В. Мельник, Л. Л. Тарангул, З. С. Варналій. – К.: Знання, 2008. – 675 с. Податковий

- менеджмент : підручник / Ю. Б. Іванов, А. І. Крисоватий, А. Я. Кізіма, В. В. Карпова. - К.: Знання, 2010. - 525 с.
17. Рубан Н. І. Податкове адміністрування великих платників податків / Н. І. Рубан, Т. М. Єгорова, Т. В. Василькова // Науковий вісник Національного університету ДПС України (економіка, право). – 2010. – № 2 (49). – С. 47-53.
18. Славкова А. А. Критерії ідентифікації великих платників податків: зарубіжний досвід та українські реалії / А. А. Славкова, О. С. Ватаманюк // Фінанси, облік і аудит: Збірник наукових праць. – Вип. 2 (22). / Відп. ред. А. М. Мороз. – К.: КНЕУ, 2013. - С. 119-131.
19. Соловйова Л. О. Державний податковий менеджмент великих платників податків в Україні : монографія / Л. О. Соловйова; Кам'янець-Поділ. нац. ун-т ім. І. Огієнка. - Кам'янець-Подільський : ФОП Сисин О. В., 2012. – 187 с.
20. Сущенко О. М. Пислиця А. В. Взаємодія фіскальних органів з великими платниками податків: досвід Австралії / О. М. Сущенко, А. В. Пислиця // Фінанси, облік і аудит. – 2015. – Вип.26.
21. Тімарцев О. Ю. Адміністрування великих платників податків: світовий досвід і Україна / О. Ю. Тімарцев // Вісник Донецького національного університету економіки і торгівлі імені Михайла Туган-Барановського. Сер. Економічні науки. – 2010. – № 4. – С. 307–314.
22. Чечетова Н. Ф. Організація податкового контролю. Навчальний посібник. - Харків, 2012.- 234 с.

Додаткова

23. Kostiukhina, V. M. (2015), “Foreign experience of working with large taxpayers”, *Naukovyj visnyk Kherson's'koho derzhavnoho universytetu. Serii Yurydychni nauky*, [Online], vol. 3, T. 2., available at: <http://www.lj.kherson.ua> (Accessed 18 Oct 2015).
24. Pelekh, S. and Demkiv, T. (2012), “Horizontal monitoring - new service for conscientious taxpayers”, *Visnyk podatkovoї sluzhby Ukrainy*, [Online], vol. 8, available at:<http://www.visnuk.com.ua> (Accessed 18 Oct 2015).
25. BMF (2008), Annual Report 2008. Tax Offices, Audit Units for Large Traders, Customs Offices, Tax Investigation Unit, Federal Ministry of Finance, Wien, Austria.
26. JUSLINE GmbH (2015), “Körperschaftsteuergesetz“, available at: <http://www.jusline.at> (Accessed 18 Oct 2015).
27. JUSLINE GmbH (2015), “Umsatzsteuergesetz“, available at: <http://www.jusline.at> (Accessed 18 Oct 2015).

28. JUSLINE GmbH (2015), "WTBG Wirtschaftstreuhandberufe", available at: <http://www.jusline.at>
29. Leschukh, I. V. (2014), "Tax control of large taxpayers: international experience and domestic practice", *Oblik i finansy*, vol. 1, pp. 82–88.
30. Managing Compliance of High Wealth Individuals [Electronic resource] / The Auditor-General Audit Report. - 2013 – 2014. – # 35. – Access mode:
31. [http://www.anao.gov.au/~media/Files/Audit%20Reports/2013%202014/Audit%20Report](http://www.anao.gov.au/~media/Files/Audit%20Reports/2013%202014/Audit%20Report%2035/AuditReport_2013-2014_35.pdf)
32. [%2035/AuditReport_2013-2014_35.pdf](http://www.anao.gov.au/~media/Files/Audit%20Reports/2013%202014/Audit%20Report%2035/AuditReport_2013-2014_35.pdf)
33. OECD (2013), *Tax Administration 2013: Comparative Information on OECD and Other Advanced and Emerging Economies*, OECD Publishing. – 379 p.
34. Slavkova, A. A. and Vatamaniuk, O. S. (2013), "Criteria for identifying large taxpayers: foreign experience and Ukrainian realities", *Finansy, oblik i audyt*, vol. 2.
35. Solovjova, L. O. (2009), "State tax management of large taxpayers in Ukraine", Ph.D. Thesis, Money, finance and credit, National University "State Tax Service of Ukraine", Irpen, Ukraine.
36. Solovjova, L. O. and Salyha, S. Ya. (2004), "Foreign experience of work with large taxpayers", *Naukovi pratsi Kirovohrads'koho derzhavnoho tekhnichnoho universytetu. Ekonomichni nauky*, vol. 5, pp. 53–62.
37. Solovjova, L. O. (2012), *Derzhavnyj podatkovyj menedzhment velykykh platnykiv podatkov v Ukraini* [State tax management of large taxpayers in Ukraine], FOP Sysyn O. V., Kamenets-Podilskyj, Ukraine.
38. Statistik Austria (2013), *Statistik der Umsatzsteuer 2010*, Wien, Austria.
39. Suschenko, O. M. and Pyslytsia, A. V. (2015), "Interaction between the fiscal authorities and large taxpayers: Australian experience", *Finansy, oblik i audyt*, vol. 26.
40. *The Wealth Report 2015* [Electronic resource] / Knight Frank. - 2015. – Access mode: <http://content.knightfrank.com/research/83/documents/en/wealth-report-2015-2716.pdf>
41. Timartsev, O. Yu. (2010), "Administration of large taxpayers: world experience and Ukraine", *Visnyk Donets'koho natsional'noho universytetu ekonomiky i torhivli imeni Mykhajla Tuhan-Baranovs'koho. Ser. Ekonomichni nauky*, vol. 4, pp. 307–314.
42. Бондаренко Н. О. Аудит суб'єктів підприємницької діяльності. Навчальний посібник рекомендовано МОН України, – 2004, – 340 с.
43. Ватаманюк О. С. Великі платники податків: природа економічної діяльності та перспективи розвитку / О. С. Ватаманюк // *Бізнес Інформ*. – 2014. - № 11 (442). - С. 252257.

44. Ватаманюк О. С. Методика та прагматизм розрахунку податкового навантаження на великих платників податків України / О. С. Ватаманюк // Науковий вісник Херсонського державного університету. Серія «Економічні науки». – 2014. – Випуск 9-1. – С. 160-164. 61. Ватаманюк О. С. Специфіка податкового обслуговування великих платників податків в Україні / О. С. Ватаманюк // Управління розвитком. – 2015. – № 3 (181). – С. 1924.
45. Воїнова Т. С. Організація і методика податкового контролю: конспект лекцій /
46. Т. С. Воїнова. - Х. : Вид. ХДЕУ, 2012. - 96 с.
47. Іванов Ю. Б. Податковий облік і звітність : підручник / Ю. Б. Іванов, В. В. Карпова, О. Є. Найденко. - К. : Знання, 2010. - 710 с.

Інформаційні ресурси Інтернет

48. A quarter of commercial transactions funded by private investors [Electronic resource]: Knight Frank. – Access mode: <http://www.knightfrank.com.au/news/a-quarterof-commercialtransactions-funded-by-private-investors-06692.aspx>
49. How we identify wealthy individuals and their businesses [Electronic resource] / Australian Taxation Office. – Access mode: www.ato.gov.au/General/Buildingconfidence/Private-ownedand-wealthy-groups/About-privately-owned-and-wealthy-194-groups/How-we-identify-wealthyindividuals-and-theirbusinesses/+&cd=4&hl=uk&ct=clnk&gl=ua
50. Key Financial Secrecy Indicator 8: Efficiency of Tax Administration [Electronic resource] / Financial Secrecy Index. – Access mode: <http://financialsecrecyindex.com/PDF/8-EfficiencyTax-Administration.pdf>
51. Large Business Panel Survey 2013 [Electronic resource] / HMRC. – 2014. – Access mode:
52. https://www.gov.uk/government/uploads/system/uploads/attachment_data/file/318936/report312.pdf
53. Кабінет Міністрів України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.kmu.gov.ua
75. Міністерство економіки України [Електронний ресурс]. – Режим доступу:
54. www.me.gov.ua
55. Міністерство фінансів України [Електронний ресурс]. – Режим доступу:
56. www.minfm.gov.ua
57. Сайт Верховної Ради України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.rada.gov.ua/

58. Сайт Рахункової палати України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.acrada.gov.ua/achamber.